

موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی

عنوان: بیکاری چالش عصر ما

سخنران: دکتر حسن طائی

چکیده

- جمعیت بیکار و نرخ بیکاری از هر دیدگاهی که مورد استفاده قرار گیرد، شاخصی برای ادوار تجاری و نتیجه سیاست‌های کلان اقتصادی دولت‌ها به‌شمار می‌رود. همچنین شاخصی برای رنج و مشقت اقتصادی آحاد جامعه است، به‌ویژه اگر دوره بیکاری افراد طولانی گردد آثار زیان‌بار آن بروز و جلوه بیشتری پیدا می‌کند.
- اما مسئله مهم این است که اصولاً بیکاری که در بازار کار ایران شاهد آن هستیم بطور عمده مربوط به رکود تورمی نیست.
- رکود تورمی به موقعیتی اطلاق می‌شود که اقتصاد همزمان با نرخ‌های تورم بالاتر از نرخ میانگین بلندمدت، با کاهش نرخ رشد اقتصادی به کمتر از نرخ میانگین بلندمدت آن و نرخ بیکاری بالاتر از نرخ میانگین بلند مدت آن، مواجه است. اما آنچه در اقتصاد و بازار کار ایران شاهد آن هستیم علاوه بر رکود تورمی به عوامل ساختاری در جمعیت و عرضه و تقاضای نیروی کار که در طی چندین دهه انباشته شده بر می‌گردد.
- اقتصاد ایران نیاز به ایجاد یک میلیون فرصت شغلی سالانه در طی دهه‌های آینده دارد. منتهی اقتصاد قادر نیست عدم توازن بین رشد اقتصادی و کاهش اشتغال سنوات قبل را جبران نماید و بیکاری همچنان چالش بزرگ ما خواهد بود. چرا که اولاً به نظر نمی‌آید، در آینده‌ی نزدیک، اقتصاد ایران نرخ رشدی بیش از میانگین رشد بلند مدت خود داشته باشد، بنابر این برای جذب تازه واردین به بازار کار، معضل بیکاری هر سال پیچیده تر از سال قبل خواهد شد. دوم اینکه، سیستم مالی و پولی همچنان پاشنه‌ی آشیل اقتصاد ایران و بازار کار است. مسئله سوم علاوه بر اینکه در آینده با رشد اندک اقتصادی مواجه خواهیم بود، چه بسا که رشد اقتصادی در آینده ایجاد اشتغال چندانی هم نکند و رشد بدون اشتغال به عنوان مسئله‌ای جدی در اقتصاد ایران جلوه گر شود.